Kramfors kommun
kommun@kramfors.se

Uppföljningsbeslut

efter kvalitetsgranskning av elevers tillgång till läroböcker och andra läromedel vid Kramforsskolan i Kramfors kommun

Inledning

Skolinspektionen har med stöd i 26 kap. 19 och 20 §§ skollagen (2010:800) genomfört en tematisk kvalitetsgranskning av elevers tillgång till läroböcker och andra läromedel vid Kramforsskolan. Granskningen genomfördes under vårterminen 2026.

Vid granskningen identifierade Skolinspektionen tre utvecklingsområden som angetts i beslut den 29 april 2026.

Skolinspektionen har begärt att huvudmannen för Kramforsskolan senast den 9 november 2026 skulle redovisa till Skolinspektionen vilka åtgärder som vidtagits utifrån identifierade utvecklingsområden. Kramfors kommun har inkommit med en sådan redovisning den 9 november 2026.

Beslut efter uppföljning

Skolinspektionen bedömer redovisade åtgärder på följande sätt:

Skolans arbete med att ge eleverna tillgång till och förutsättningar att använda läroböcker och andra läromedel som behövs för en god kunskapsutveckling i enlighet med utbildningens mål

Utvecklingsområde 1

- Ge lärarna förutsättningar att samarbeta kring valen av ändamålsenliga läroböcker och andra läromedel utifrån didaktiska överväganden och elevernas behov.

Kramfors kommun har påbörjat ett arbete som ligger i linje med Skolinspektionens bedömning av vad som behövs för att höja kvaliteten inom det område som granskats.

Utvecklingsområde 2

- Skapa bättre förutsättningar för ett medvetet och gemensamt arbete med likvärdighet inom skolenheten gällande användningen av läroböcker och andra läromedel.

Kramfors kommun har påbörjat ett arbete som ligger i linje med Skolinspektionens bedömning av vad som behövs för att höja kvaliteten inom det område som granskats.

Utvecklingsområde 3

- Utvärdera tillgången till och användningen av läroböcker och andra läromedel samt vid behov vidta åtgärder för att utveckla

skolans arbete.

Kramfors kommun har påbörjat ett arbete som ligger i linje med Skolinspektionens bedömning av vad som behövs för att höja kvaliteten inom det område som granskats.

Skolinspektionen förutsätter att huvudmannen tar ansvar för ett fortsatt utvecklingsarbete. Skolinspektionen avslutar härmed granskningen.

Motivering

Utvecklingsområde 1

Skolinspektionen bedömde att ett utvecklingsarbete behövde inledas inom följande område:

- Ge lärarna förutsättningar att samarbeta kring valen av ändamålsenliga läroböcker och andra läromedel utifrån didaktiska överväganden och elevernas behov.

Av huvudmannens redovisning framgår att rektorn har vidtagit åtgärder för att ge lärarna förutsättningar att samarbeta kring valen av ändamålsenliga läroböcker och andra läromedel utifrån didaktiska överväganden och elevernas behov. Rektorn har organiserat kontinuerliga möten i ett årshjul där lärarna i såväl arbetslag som ämneslag bland annat diskuterar, analyserar och gemensamt väljer läroböcker och andra läromedel. Vidare framgår att rektorn även har förtydligat roller för ämnesansvariga inom utvecklingsarbetet samt har inkluderat specialpedagogisk kompetens i analys och val av läromedel för att bättre möta elevernas behov.

I huvudmannens redovisning framkommer att de bedömer att verksamhetens kvalitet har ökat avseende utvecklingsområdet. Huvudmannen uppger att insatserna exempelvis har lett till att lärarna numera har bättre förutsättningar för att systematiskt samarbeta och fatta välgrundade beslut om val av läroböcker och andra läromedel. Vidare framgår att huvudmannen förväntar sig att åtgärderna på sikt ska leda till en ökad kvalitet i undervisningen och bättre anpassningar utifrån elevernas behov.

Skolinspektionen bedömer utifrån ovanstående att huvudmannen har påbörjat ett arbete som ligger i linje med Skolinspektionens bedömning av vad som behövs för att höja kvaliteten inom det område som granskats. Skolinspektionen förutsätter att arbetet fortsätter.

Utvecklingsområde 2

Skolinspektionen bedömde att ett utvecklingsarbete även behövde inledas inom följande område:

- Skapa förutsättningar för ett medvetet och gemensamt arbete med likvärdighet inom skolenheten gällande användningen av läroböcker och andra läromedel.

Av huvudmannens redovisning framgår att rektorn har vidtagit åtgärder för att skapa ett medvetet och gemensamt arbete avseende användningen av läroböcker och läromedel på skolenheten. Rektorn har tillsammans med lärarna utarbetat skolgemensamma riktlinjer för hur läroböcker och andra läromedel ska användas i undervisningen för att främja en röd tråd och likvärdighet mellan klasser och årskurser. Vidare framgår att ämneslagen numera arbetar med en gemensam grovplanering samt använder gemensamma baslärомedel som grund för undervisningen i samtliga ämnen för att ge eleverna en tydligare progression och ökad måluppfyllelse. Huvudmannen uppger även att lärarna arbetar utifrån en gemensam lektionsstruktur för att öka likvärdigheten i undervisningen. Enligt huvudmannen är åtgärderna påbörjade och kommer att följas upp under läsåret.

I huvudmannens redovisning framkommer att de bedömer att verksamhetens kvalitet har ökat avseende utvecklingsområdet. Huvudmannen uppger att insatserna lett till att det kollegiala samarbetet kring användningen av läroböcker och andra läromedel har ökat samt att eleverna numera möter en mer sammanhållen undervisning.

Skolinspektionen bedömer utifrån ovanstående att huvudmannen har påbörjat ett arbete som ligger i linje med Skolinspektionens bedömning av vad som behövs för att höja kvaliteten inom det område som granskats. Skolinspektionen förutsätter att arbetet fortsätter.

Utvecklingsområde 3

Skolinspektionen bedömde att ett utvecklingsarbete även behövde inledas inom följande område:

- Utvärdera tillgången till och användningen av läroböcker och andra läromedel samt vid behov vidta åtgärder för att utveckla skolans arbete.

Av huvudmannens redovisning framgår att rektorn har påbörjat arbetet med att utvärdera tillgången till och användningen av läroböcker och andra läromedel samt vid behov vidta åtgärder för att utveckla skolans arbete. Rektorn har organiserat arbetet för att systematiskt följa upp och utvärdera

skolans arbete beträffande utvecklingsområdet i samtliga ämnen. Rektorn har exempelvis tagit fram underlag för att i samband med inventeringen av läroböcker och andra läromedel även följa upp och analysera användningen av dessa. Rektorn kommer tillsammans med lärarna bland annat att följa upp hur läromedlen fungerat i undervisningen i förhållande till elevernas utveckling mot målen och vilka effekter användningen har för elevernas lärande. Rektorn kommer därefter att fatta beslut om exempelvis inköp och kompletteringar av läroböcker och andra läromedel inför kommande läsår. Huvudmannen uppger att åtgärderna är påbörjade och kommer att följas upp inom det systematiska kvalitetsarbetet.

I huvudmannens redovisning framkommer att de bedömer att verksamhetens kvalitet ökat avseende utvecklingsområdet. Huvudmannen uppger att insatserna exempelvis har lett till att skolenheten numera har en systematisk struktur för att följa upp användningen av läroböcker och andra läromedel i samtliga ämnen.

Skolinspektionen bedömer utifrån ovanstående att huvudmannen har påbörjat ett arbete som ligger i linje med Skolinspektionens bedömning av vad som behövs för att höja kvaliteten inom det område som granskats. Skolinspektionen förutsätter att arbetet fortsätter.

På Skolinspektionens vägnar

X Marcus Rönnegard

Beslutsfattare
Signerat av: Marcus Rönnegard

X Jessica Kristoffersson

Föredragande
Signerat av: Jessica Kristoffersson

Bilaga 1: Författningsstöd

Den 1 juli 2024 trädde ändringar i skollagen i kraft som syftar till att stärka elevers tillgång till ändamålsenliga läromedel. [1] Ändringarna gäller för flera skolformer. För grundskolan är lydelsen följande[2]:

Eleverna ska utan kostnad ha tillgång till läroböcker, andra läromedel och andra lärverktyg som behövs för en god kunskapsutveckling i enlighet med utbildningens mål.

I skollagens första kapitel har införts definitioner av begreppen läroböcker, andra läromedel och andra lärverktyg.

I skollagen avses med

- lärobok: tryckt läromedel, med eller utan digitala komponenter,
- läromedel: helt eller delvis tryckt eller digitalt verk som är avsett att användas i undervisningen, som överensstämmer med relevanta delar av tillämplig kurs-, ämnes- eller ämnesområdesplan och läroplanen, och som är utgivet av någon som bedriver utgivningsverksamhet av professionell art,
- lärverktyg: läroböcker, andra läromedel och andra tryckta eller digitala verk samt utrustning och material som används i undervisningen.[3]

I samband med lagändringarna har regeringen även beslutat om nya formuleringar i flera läroplaner.[4] I läroplanen för grundskolan har ändringarna följande lydelser

Läraren ska organisera och genomföra arbetet så att eleven får använda läroböcker, andra läromedel och andra lärverktyg som behövs för en god kunskapsutveckling i enlighet med utbildningens mål.[5]

Rektorn har ansvaret för skolans resultat och har, inom givna ramar, ett särskilt ansvar för att

- alla elever erbjuds strukturerad undervisning under lärares ledning,

---

[1] Lag (2023:951) om ändring i skollagen (2010:800).
[2] 10 kap. 10 § andra stycket skollagen.
[3] 1 kap. 3 § elfte–trettonde strecksatserna skollagen.
[4] Förordning (SKOLFS 2024:590) om ändring i förordningen (2010:37) om läroplan för grundskolan, förskoleklassen och fritidshemmet.
[5] Lgr 22, 2 Övergripande mål och riktlinjer, 2.2 Kunskaper.

- alla elever får tillgång till och förutsättningar att använda läroböcker, andra läromedel och andra lärverktyg som behövs för en god kunskapsutveckling i enlighet med utbildningens mål,
- alla elever får tillgång till och förutsättningar att använda skolbibliotek,
- alla lärare får tillgång till de lärarhandledningar som behövs för att ge eleverna en god kunskapsutveckling i enlighet med utbildningens mål. [6]

[6] Lgr 22, 2 Övergripande mål och riktlinjer, 2.8 Rektorns ansvar.